

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 10C/178/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713214901
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kovalčíková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2014:6713214901.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen, v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Kovalčíkovou v právnej veci navrhovateľa CD Consulting s.r.o., so sídlom Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, Praha 3, Česká republika, IČO: 264 29 705, zast. Fridrich Paľko s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti odporkyňi L. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XXX/XX, T., o zaplatenie zmenkovej sumy 337,- Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi 337,- Eur spolu s 0,25 %-ným úrokom denne zo sumy 342,- Eur od 12.12.2009 do 24.11.2010, čo predstavuje 297,54 Eur, zo sumy 337,- Eur od 25.11.2010 do zaplatenia, 6%-ný úrok ročne zo zmenkovej sumy 342,- Eur od 25.02.2010 do 24.11.2010, čo predstavuje 15,39 Eur, zo sumy 337,- Eur od 25.11.2010 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3 percenta zmenkovej sumy, teda 1,14 Eur a nahradiť mu trovy konania 456,98 Eur, na účet právneho zástupcu navrhovateľa Fridricha Paľka s.r.o., do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

odôvodnenie:

Návrhom zo dňa 28.03.2013 si navrhovateľ uplatnil proti odporkyňi právo na zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 337,- Eur spolu s 0,25 %-ným úrokom denne zo sumy 342,- Eur od 12.12.2009 do 24.11.2010, čo predstavuje 297,54 Eur, zo sumy 337,- Eur od 25.11.2010 do zaplatenia, 6%-ný úrok ročne zo zmenkovej sumy 342,- Eur od 25.02.2010 do 24.11.2010, čo predstavuje 15,39 Eur, zo sumy 337,- Eur od 25.11.2010 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3 percenta zmenkovej sumy, teda 1,14 Eur. Uviedol, že navrhovateľ ako indosátor je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila odporkyňa dňa 28.05.2009 na zmenkovú sumu 342,- Eur, pričom sa zaviazala aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 11.12.2009. Indosovaná zmenka je vista zmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená dňa 28.05.2009 na sumu 342,- Eur, pričom do jej textu bol poňatý záväzok odporkyne zaplatiť na túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25 % denným úrokom od 12.12.2009. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľka doposiaľ čiastočne platila. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“ indosant nenechal uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

Navrhovateľ návrh podal na vzorovom tlačive „A“ Návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia 861/2007/ES, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Ako písomné dôkazy na podporu svojej pohľadávky navrhovateľ uviedol a predložil Originál zmenky, výpis z obchodného registra navrhovateľa a plnomocenstvo pre právneho zástupcu, vrátane osvedčenia na registráciu na daň z pridanej hodnoty. Súčasne navrhovateľ uviedol, že nechce, aby sa nariadilo pojednávanie.

Keďže účastníkom konania na strane navrhovateľa je zahraničná právnická osoba právomoc súdu Slovenskej republiky v tejto veci je daná s poukazom na článok 2 bod 1 Nariadenia rady (ES) č. 44/2001 a jedná sa o cezhraničné konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Príslušnosť Okresného súdu Zvolen bola založená uznesením Krajského súdu Banská Bystrica 43Ncb 259/2013-19 zo dňa 25.07.2013.

Dňa 15.10.2013 súd v zmysle článku 5 ods. 2 Nariadenia 861/2007/ES doručoval odporkyni kópiu tlačiva (návrhu) na uplatnenie pohľadávky spolu s vyplneným „C“ Tlačivom na odpoveď. Odporkyňa zásielku prevzala dňa 22.10.2013. Odporkyňa do 30 dní po doručení tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a tlačiva na odpoveď, ani následne, neodpovedala.

Podľa článku 19 Nariadenia č. 861/2007/ES pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Keďže toto súdne konanie sa vedie v Slovenskej republike, riadi sa Zákonom č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na možnosť iného právneho posúdenia veci, súd považoval za potrebné nariadiť ústne pojednávanie (článok 5 bod 1 v spojení s článkom 7 bod 1 písm. c) Nariadenia č. 861/2007/ES).

Súd potom vyhlásil vo veci na pojednávaní dňa 04.02.2014 rozsudok č. k. 10C 178/2013-63, ktorým návrh zamietol a odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Keďže súdu bolo z jeho činnosti známe (§ 121 O.s.p.), že pôvodný majiteľ zmenky spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Bratislava vykonáva svoju podnikateľskú činnosť prostredníctvom poskytovania úverov v značnom rozsahu na území celej Slovenskej republiky, keď aj z údajov zapísaných v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I., oddiel Sro, vložka č. 23636/B zistil, že ako predmet činnosti má zapísanú aj činnosť - poskytovanie úverov z vlastných zdrojov a ďalej mu bolo z jeho činnosti známe, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Bratislava si uplatňuje svoje nároky aj v exekučných konaniach, pripojil si konajúci súd aj spis Okresného súdu Zvolen sp. zn. XXEr XXX/XXXX vo veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Bratislava proti odporcovi ako povinnému o vymoženie pohľadávky v sume 342,- Eur istiny s príslušenstvom a vykonal dokazovanie aj dôkazmi predloženými v tomto spise (§ 120 ods. 1 in fine O.s.p.), keďže ich vykonanie mal za nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a dôsledné posúdenie uplatneného nároku (§ 2 O.s.p.). Súd potom za nespornú považoval v konaní skutočnosť, že dňa 28.05.2009 odporkyňa ako dlžníčka a spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Bratislava ako veriteľ uzatvorili v písomnej forme Zmluvu o úvere č. XXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru v sume 200,- Eur. Za nespornú súd považoval aj skutočnosť, že v deň podpisu Zmluvy o úvere bola vystavená zmenka, v ktorej s poukazom na článok 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré tvorili zadnú stranu Zmluvy, nebola vyplnená zmenková suma a dátum úročenia. Rovnako za nespornú súd považoval aj skutočnosť, že zmenka, od ktorej si navrhovateľ uplatňuje nárok v tomto súdnom konaní, má povahu zabezpečovacej zmenky, tak ako to bolo priamo konštatované v článku 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Z vykonaného dokazovania súd potom považoval za preukázané, že navrhovateľom predložená zmenka zabezpečovala hlavný záväzkový vzťah, ktorým bola Zmluva o úvere č. XXXXXXX uzatvorená dňa 28.05.2009 medzi odporkyňou ako dlžníkom a spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Bratislava ako veriteľom, keď číslo zmluvy XXXXXXX bolo uvedené aj priamo na zmenke. Zmluvu o úvere odporkyňa uzatvárala ako občan - fyzická osoba. Ďalej súd považoval za preukázané, že zmluva bola uzatváraná na formulári veriteľa, teda mala predtlačený text, a to vrátane označenia veriteľa ako zmluvnej strany a do zmluvy sa dopisovali len údaje, ktoré vzhľadom na charakter nemohli byť vopred dané, a to osobné údaje dlžníka, výška poskytnutého úveru, výška poplatku, spôsob splatnosti. Rubovú stranu zmluvy tvorili predtlačené Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, vrátane predtlačeného článku 14 o Dohode o vyplnení zmenky. Vychádzajúc potom zo skutočnosti, že odporkyňa pri uzatváraní hlavného záväzkového vzťahu, teda Zmluvy o úvere č. XXXXXXX zo dňa 28.05.2009, nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, keď aj v zmluve bola označená ako občan - fyzická osoba, teda spĺňala definíciu spotrebiteľa a na strane druhej veriteľ, teda spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Bratislava, pri uzatváraní tejto zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti,

keďže aj v predmete podnikania zapísaného v obchodnom registri mal veriteľ aj činnosť - poskytovanie úverov z vlastných zdrojov, súd považoval za preukázané, že veriteľ, teda spoločnosť POHOTOVOŠŤ, s. r. o. Bratislava, spíňal definíciu dodávateľa. Potom, keďže zmluva medzi veriteľom a odporkyňou bola uzatvorená na formulári veriteľa, vrátane všeobecných zmluvných podmienok a bolo možné v tejto zmluve doplniť, resp. zmeniť, len osobné údaje odporkyne ako dlžníka a výšku úveru, považoval súd za preukázané, že veriteľ takéto zmluvy uzatváral s viacerými osobami, a teda bolo obvyklé, že ktorákoľvek druhá strana ako spotrebiteľ obsah tejto zmluvy podstatným spôsobom ovplyvniť nemohla, súd dospel k záveru, že Zmluva o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 28.05.2009 uzavretá medzi veriteľom a odporkyňou bola spotrebiteľskou zmluvou a keďže predmetom zmluvy bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov veriteľom odporkyňi, išlo o spotrebiteľský úver, a teda o zmluvu o spotrebiteľskom. V súvislosti s poskytnutím spotrebiteľského úveru sa zakazovalo splniť dlh zmenkou a veriteľ smel prijať od dlžníka zmenku na zabezpečenie svojho nároku so spotrebiteľského úveru, len ak išlo o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia bola maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru, keď príslušenstvo sa zo zákona rozumelo vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z. z.). Hoci teda na zabezpečenie spotrebiteľského úveru mohla byť vystavená zabezpečovacia zmenka, táto mohla byť vyplnená len na zákonom ustanovenú maximálnu zmenkovú sumu. V danom prípade, nebolo sporné, že vystavená zmenka bola zabezpečovacou zmenkou, teda veriteľ mohol prijať od odporkyne ako dlžníka zmenku na zabezpečenie svojho nároku zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 28.05.2009. Potom, keďže výška úveru bola 200,- Eur, aj za predpokladu, že by odporkyňa nesplatila ani len časť úveru, príslušenstvo v rámci zmenkovej sumy mohlo byť maximálne vo výške 260,- Eur, teda 30 % istiny poskytnutého úveru, a teda maximálna zmenková suma pozostávajúca zo spotrebiteľského úveru a príslušenstva mohla byť maximálne v sume 260,- Eur. Zmenková suma v čase vyplnenia bola 342,- Eur, a teda bez ohľadu na to, či došlo aspoň k čiastočnému splateniu úveru, presahovala maximálnu zmenkovú sumu upravenú ustanovením § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z. z.. Ak teda zmenka mohla byť vyplnená na zmenkovú sumu maximálne 260,- Eur, tak ako to upravoval zákon, a bola vyplnená na zmenkovú sumu 342,- Eur, bola vyplnená v rozpore so zákonom. Aj keď nárok navrhovateľa bol uplatnený ako zmenkový nárok, súd mal za to, že bolo povinnosťou súdu z úradnej moci platnosť zmenky skúmať, pričom neplatnosť zmenky ako cenného papiera je možné posudzovať nielen pre nesplnenie podmienok podľa Zákona č. 191/1950 Sb., ale keďže sa jedná o právny úkon, aj keď abstraktný, aj podľa všeobecných ustanovení § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka o platnosti právneho úkonu. Keďže zmenka, bez ohľadu na jej abstraktnosť, je právnym úkonom, každý právny úkon, ktorý odporuje zákonu, je absolútne neplatným právnym úkonom, pričom na absolútnu neplatnosť právneho úkonu súd v rámci občiansko-súdneho konania prihliada ex offio. Povinnosť súdu z úradnej moci prihliadať na absolútnu neplatnosť právneho úkonu prelomuje aj zásadu stanovenú v článku I. § 17 Zákona č. 191/1950 Sb. Čo je vyjadrené aj v ustanovení § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z. z. in fine, kde výslovne zákonodarca uviedol, že ide o zákonné ustanovenie, ktoré platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Naviac, odčlenenie zmenkového abstraktného vzťahu od spotrebiteľského vzťahu nie je možné, pretože práve v spotrebiteľských vzťahoch bolo použitie zmenky regulované a obmedzované (§ 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z. z. v rôznom znení) a keďže sa jedná o kogentnú úpravu, je nutné zo zákona skúmať podmienky vystavenia zmenky a jej prípustnosť. Potom, keďže navrhovateľ ako indosatár si podaným návrhom uplatnil nárok zo zmenky, ktorú zmenku súd z úradnej povinnosti vyhodnotil ako absolútne neplatný právny úkon, nebol daný právny základ nároku navrhovateľa z uplatnenej zmenky, teda návrh navrhovateľa nebol dôvodný.

Na základe odvolania podaného navrhovateľom Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. XXCob XXX/XXXX-XXX zo dňa 07.05.2014 rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 10C 178/2013-63 zo dňa 04.02.2014 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie s tým, že po zhodnotení skutočností zistených z predloženého spisu, dospel odvolací súd k záveru, že súd prvého stupňa v konaní nepostupoval v súlade s Nariadením a príslušnými ustanoveniami upravujúcimi dokazovanie a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho posúdenia veci. Nárok navrhovateľa je uplatnený podľa Nariadenia, ktorým sa zaviedlo európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Podľa článku 5 ods. 1 Nariadenia je európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu v zásade písomné a súd vec prejedná ústne len vtedy, ak to považuje za potrebné, alebo ak to navrhne niektorá zo strán. Účastníci konania ústne pojednávanie nenavrhli, navrhovateľ v tlačive A výslovne uviedol, že nenavrhuje nariadenie pojednávania, odporca sa k návrhu vôbec nevyjadril.

Súd prvého stupňa mal preto podľa článku 5 ods. 3 a článku 7 Nariadenia vychádzať z uplatneného nároku, teda z nároku zo zmenky a rozhodnúť bez pojednávania. Pokiaľ sa súd prvého stupňa napriek tomu rozhodol nariadiť pojednávanie z dôvodu, že nárok uplatnený navrhovateľom ako nárok zo zmenky mienil posúdiť právne inak, mal obom účastníkom konania zaručiť právo na spravodlivý súdny proces, na rovnosť pred zákonom a na vyjadrenie sa k dokazovaniu, ktoré okresný súd prvého stupňa vykonal oboznámením sa s exekučným spisom Okresného súdu Zvolen sp. zn. XXEr XXX/XXXX vo veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Bratislava proti odporčkyni ako povinnej. Postup súdu prvého stupňa, ktorý nariadil ústne pojednávanie bez toho, aby to bol ktorýkoľvek z účastníkov konania navrhol, vykonal dokazovanie sám ex offo bez toho, aby takéto dokazovanie navrhol niektorý z účastníkov konania a skúmal spotrebiteľský vzťah, právne posúdenie ktorého nie je predmetom tohto konania, nie je podľa odvolacieho súdu správny. Ustanovenie § 120 ods. 1 O.s.p. síce umožňuje súdu vykonať aj iné dokazovanie než aké navrhujú účastníci konania, pokiaľ to považuje za potrebné, takéto dokazovanie však vykonáva za účelom preukázania tvrdení, ktoré účastníci v konaní uviedli. Súd však nemá nahrádzať vyjadrenia účastníkov konania. Odvolací súd nesúhlasí so záverom súdu prvého stupňa v tom, že zmenka predložená navrhovateľom je neplatným právnym úkonom, pretože bola vyplnená v rozpore s § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z. z. Pretože presahovala maximálnu zmenkovú sumu v zmysle tohto zákonného ustanovenia. Odvolací súd v tejto súvislosti upozorňuje, že pokiaľ aj zákon č. 258/2001 Z. z. v ustanovení § 4 ods. 6 v znení účinnom pre posúdenie tejto veci určoval pravidlá pre vyplnenie zabezpečovacích zmeniek súvisiacich so spotrebiteľskými úvermi, ktoré boli podľa vtedy platnej legislatívy prípustné, porušenie týchto pravidiel nemalo za následok sankciu neplatnosti zmenky. Ak pôvodný veriteľ zo zmenky, teda ten, na rad ktorého bola zabezpečovacia zmenka pri poskytnutí spotrebiteľského úveru vystavená, porušil povinnosti ustanovené v § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z. z. a zmenku postúpil indosamentom na ďalšieho nadobúdateľa, zodpovedá spotrebiteľovi za škodu, ktorá by mu týmto spôsobom vznikla s poukazom na § 4 ods. 7 Zákona č. 258/2001 Z. z.. Vyplnenie zmenky v rozpore s § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z. z. však nespôsobuje neplatnosť zmenky ako cenného papiera. Odvolací súd preto nesúhlasí so záverom súdu prvého stupňa, že z dôvodu porušenia zákonom stanovených pravidiel pri vyplnení zmenky je zmenka absolútne neplatným právnym úkonom pre rozpor so zákonom. Predmetom sporu je uplatnenie nároku zo zmenky, pričom navrhovateľ túto nadobudol indosamentom. Pri posudzovaní nároku navrhovateľa je preto potrebné vyhodnotiť platnosť zmenky ako cenného papiera, posúdiť, či obsahuje všetky náležitosti vlastnej zmenky stanovené v § 75 a § 76 Zákona zmenkového a šekového. Súd prvého stupňa síce v odôvodnení svojho rozhodnutia zmieňuje posudzovanie platnosti navrhovateľom predloženej zmenky podľa ustanovení Zákona zmenkového a šekového, zmenku však z hľadiska splnenia zákonom stanovených náležitostí nevyhodnotil, z čoho je možné dospieť k názoru, že súd prvého stupňa neposúdil zmenku ako neplatnú z dôvodu, že by táto nespĺňala náležitosti vlastnej zmenky v zmysle Zákona zmenkového a šekového. Vystavením platnej zmenky vznikne pre zmenkového dlžníka záväzok, ktorý predstavuje bezpodmienečný sľub zaplataenia zmenkovej sumy tomu, kto pri predložení zmenky bude majiteľom zmenky. Povaha zmenky ako abstraktného cenného papiera, prísne oddeleného od kauzálneho dôvodu vystavenia zmenky, je daná historickým vývojom zmenky, ktorý bol podmienený jej primárnym účelom. Zmenka sa vyvinula ako cenný papier, ktorý predstavuje pre jej aktuálneho majiteľa právo na zaplataenie sumy uvedenej na zmenke, a to od osoby, ktorá je priamym zmenkovým dlžníkom, prípade od osôb, ktoré sú nepriamymi tzv. regresnými zmenkovými dlžníkmi. Toto právo majiteľa zmenky musí byť nespochybniteľné a na jeho preukázanie preto stačí predloženie zmenky. Predpisy zmenkového práva v rôznych krajinách sú preto zhodné v tom, že pre vystavenie platnej zmenky musia byť dodržané veľmi prísne formálne pravidlá, na druhej strane však uplatnenie nárokov z platnej zmenky musí byť jednoduché a rýchle. Aj zmenkové právo obsahuje poisťku proti jeho zneužitiu majiteľom zmenky v prípade, že tento nekoná voči dlžníkovi v dobrej viere. Taká je úprava § 10 Zákona šekového a zmenkového, ktorý umožňuje dlžníkovi napadnúť nedodržanie vyplňovacieho práva pri vydaní neúplnej zmenky, ako aj § 17 Zákona zmenkového a šekového, ktorý v prípade postúpenia zmenky zachováva možnosť pre dlžníka uplatniť voči majiteľovi zmenky námietky, založené na vzťahu dlžníka s prvým majiteľom zmenky. V oboch týchto prípadoch však musí dlžník tieto svoje práva uplatniť vznesením námietok a preukázaním namietaných skutočností, teda že majiteľ, ktorý si zmenku voči nemu uplatňuje, ju nadobudol zlomyseľne, alebo sa previnil hrubou nedbanlivosťou alebo pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Vo všetkých ostatných prípadoch je dlžník povinný splniť svoj bezpodmienečný sľub, že zaplatí zmenkovú sumu do rúk toho, kto predloží zmenku na platenie v čase jej splatnosti, pričom pri vystavení zmenky dlžník nemôže vedieť, kto bude jej majiteľom v čase splatnosti a musí si byť toho vedomý. Pokiaľ má dlžník obavu z následkov prípadného indosovania zmenky, môže zmenku vystaviť s določkou „nie na rad“, následkom čoho bude táto prevoditeľná len prostredníctvom postúpenia pohľadávky,

teda zo zachovaním prípadných kauzálnych námietok dlžníka. Odvolací súd súhlasí so súdom prvého stupňa v tom, že úkony vykonávané v súvislosti so zmenkou sú právnymi úkonmi a preto sa na posúdenie ich platnosti subsidiárne vzťahuje aj Občiansky zákonník, prípadne aj Obchodný zákonník, v závislosti od povahy vzťahu. Pokiaľ teda zmenkový zákon neurčuje inak, z hľadiska vecného obsahu zmenkového právneho úkonu je možné aplikovať aj § 39 Občianskeho zákonníka. Je však nutné zdôrazniť, že pôsobnosť Občianskeho zákonníka je subsidiárna. Posúdenie kauzálneho vzťahu je možné pri indosovanej zmenke výlučne za splnenia podmienok uvedených v § 17 Zákona šekového a zmenkového. Žalovaný ako dlžník námietku v zmysle § 17 Zákona zmenkového a šekového vôbec nevzniesol, súd prvého stupňa preto nemal dôvod začať vyhodnocovať kauzálny úverový vzťah a prísť k záveru, že zmenka je neplatným právnym úkonom pre rozpor s niektorým z právnych predpisov. Navrhovateľ na preukázanie svojho nároku voči odporkyňi predložil originál tzv. zmenky, vystavenej dňa 28.05.2009 v T. odporkyňou ako veriteľom. Po vyhodnotení predloženej zmenky dospel odvolací súd k záveru, že navrhovateľom predložená zmenka obsahuje všetky náležitosti vlastnej zmenky. Odporkyňa v konaní nepoprela, že zmenku ako vystaviteľka podpísala. Navrhovateľom predložená zmenka je zmenkou indosovanou, navrhovateľ ju nadobudol rubopisom od pôvodného veriteľa - spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Bratislava, na rad ktorého bola zmenka vystavená. Vlastná zmenka je cenným papierom, na ktorom vystaviteľ zmenky sľubuje zaplatiť určitú peňažnú sumu majiteľovi zmenky, ktorým je v prvom rade remitent, teda osoba, na rad ktorej bola zmenka vystavená, ďalej sú to osoby, na ktoré bude zmenka prevedená. Kauzálne dôvody, pre ktoré bola zmenka vystavená, strácajú pri indosamente svoju relevanciu. Pokiaľ aj pôvodne bola zmenka odporkyňou vystavená ako tzv. zabezpečovacia zmenka, v súvislosti s poskytnutím spotrebiteľského úveru spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Bratislava, indosáciou stratila charakter zabezpečovacej zmenky, preto aj dôvody, ktoré viedli k jej vystaveniu, nie sú z hľadiska posúdenia nároku navrhovateľa ako indosatára právne relevantné. Voči poslednému majiteľovi zmenky, v tomto prípade voči navrhovateľovi, je možné vznášať aj kauzálne námietky týkajúce sa vzťahu dlžníka s predchádzajúcim majiteľom zmenky, avšak len za predpokladu splnenia podmienok uvedených v § 17 Zmenkového zákona, teda len na základe námietok, ktoré uplatní a preukáže dlžník zo zmenky. V tomto prípade odporkyňa proti svojej povinnosti plniť zo zmenky predloženej navrhovateľom vôbec nenamietala, nevrátila súdu vyplnené tlačivo C, ktoré jej súd zaslal, nezúčastnila sa ani pojednávania nariadeného v tejto veci súdom prvého stupňa. Odvolací súd rozsudok prvého stupňa pre procesné pochybenia a nesprávne právne hodnotenia zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie s tým, že súd bude procesne postupovať v zmysle Nariadenia a z hľadiska hmotného práva bude postupovať pri posudzovaní oprávnenosti nároku navrhovateľa podľa príslušných ustanovení Zákona zmenkového a šekového, pričom nebude nahrádzať procesnú aktivitu žiadnej zo sporových strán.

Podľa § 226 O.s.p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa článku 7 bod 3 Nariadenia 861/2007/ES ak sa súdu alebo tribunálu nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ustanovenej v článku 5 ods. 3 alebo 6, súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo protipohľadávke.

Podľa článku 19 Nariadenia č. 861/2007/ES pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Keďže toto súdne konanie sa vedie v Slovenskej republike, riadi sa Zákomom č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Podľa § 156 ods. 3 O.s.p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Súd vyhlásil rozsudok vo veci dňa 01.07.2014, bez nariadenia ústneho pojednávania, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 13.06.2014.

Pri rozhodovaní o uplatnenom nároku súd ako rozhodné právo aplikoval právo Slovenskej republiky, keďže pôvodným majiteľom zmenky bola spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Bratislava ako slovenská právnická osoba a prípadná voľba iného právneho poriadku súdu tvrdená, ani preukázaná nebola.

Podľa článku I. § 48 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokami, ak boli dojednané;
2. šesťpercentové úroky odo dňa sročnosti;
3. trovy protestu a podaných zpráv, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa článku I. § 75 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj sročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa článku I. § 76 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, listina, v ktorej chýba niektorá náležitosť uvedená v predchádzajúcom paragrafe, nie je platná ako vlastná zmenka, s výhradou prípadov uvedených v nasledujúcich odsekoch.

Podľa článku I. § 76 ods. 2 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, o vlastnej zmenke, v ktorej niet údaja sročnosti, platí, že je sročná na videnie.

Podľa článku I. § 5 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, vo zmenke sročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa článku I. § 5 ods. 2 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, úrokovú mieru treba udať vo zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú.

Podľa článku I. § 5 ods. 3 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.

Podľa článku I. § 34 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, zmenka na videnie je sročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku

od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa článku I. § 10 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nebanlivosťou.

Podľa článku I. § 11 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa článku I. § 17 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Ako už bolo konštatované, v danom prípade si navrhovateľ uplatnil svoje právo z indosovanej zmenky, a to právo na zaplatenie zmenkovej sumy, dojednaného úroku, zákonného úroku a zmenkovej odmeny.

Vzhľadom na to, že zmenka obsahuje všetky formálne a aj materiálne požiadavky tak ako to stanovuje § 75 Zákona č. 191/1950 Sb. a vzhľadom na to, že odporca nevzniesol žiadne námietky v zmysle § 17 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Sb., ani v zmysle § 10 Zákona č. 191/1950 Sb., vydal súd o pohľadávke navrhovateľa rozsudok a návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovel a to tak v časti zmenkovej sumy a zmenkovej odmeny, ako aj v časti dojednaného úroku a v časti zákonného úroku, keďže aj tieto nároky môže majiteľ zmenky postihom žiadať.

O trovách konania súd rozhodoval podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 3 O.s.p. a navrhovateľovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal právo na náhradu trov konania proti odporkyni, ktorá vo veci úspech nemala. Trovy navrhovateľa pozostávajú z iných trov konania v sume 20,- Eur za zaplatený súdny poplatok z návrhu na začatie konania, zo súdneho poplatku za odvolanie v sume 20,- Eur a z trov právneho zastúpenia v sume 274,72 Eur za 4 úkony právnej služby po 51,45 Eur (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie návrhu na súd, účasť na pojednávaní, odvolanie), k tomu 4x režijný paušál - 2x á 7,81 Eur, 2x á 8,04 Eur navýšené o 20 %-nú DPH. Náhrada trov právneho zastúpenia bola priznaná podľa § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, 2, § 13a ods. 1 písm. a), c), § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 a § 20c Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb s tým, že zaplatený súdny poplatok z návrhu na začatie konania a súdny poplatok za odvolanie nebol zvýšený o daň z pridanej hodnoty, keďže tento predstavuje hotový výdavok, nie náhradu právneho zástupcu navrhovateľa a navyše bol uhradený priamo navrhovateľom. Súd priznal právnenému zástupcovi navrhovateľa náhradu cestovného za pojednávanie dňa 04.02.2014 z Bratislavy do Zvolena a späť pri vzdialenosti 390 km, pri priemernej spotrebe 5,5 l / 100 km, cene PHM 1,434 Eur a náhradu za opotrebovanie 0,183 Eur v celkovej výške 102,13 Eur v súlade s § 15a citovanej vyhlášky. Súd priznal právnenému zástupcovi navrhovateľa náhradu za stratu času za účasť na pojednávaní dňa 04.02.2014 z Bratislavy do Zvolena a späť - 8 polhodín á 13,01 Eur spolu 104,08 Eur v súlade s § 17 citovanej vyhlášky. Právny zástupca navrhovateľa časť trov konania vo výške 40 Eur pozostávajúcich zo súdneho poplatku preúčtuje navrhovateľovi na jeho účet, po právoplatnosti rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 2 vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta O. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O. s. p.). Toto rozhodnutie je vykonateľné bez ohľadu na akýkoľvek možný opravný prostriedok (čl. 15 ods. 1 Nariadenia 861/2007/ES, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., t. j.
 - 1) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
 - 2) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
 - 3) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
 - 4) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
 - 5) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
 - 6) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
 - 7) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
 - 8) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy
 - 9) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali
 - 10) bol odvolacím súdom schválený zmier
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), t. j.
 - 1) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
 - 2) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

- 3) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p.,
- 4) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).